

Ysgogiad trydanol drwy'r croen o'r nerf uwchgreuol ar gyfer trin ac atal meigrin

Mai 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Prin yw'r dystiolaeth gadarn sy'n dangos pa mor dda y mae [ysgogiad trydanol drwy'r croen o'r nerf uwchgreuol ar gyfer trin ac atal meigrin](#) yn gweithio, ond nid oes unrhyw bryderon mawr o ran diogelwch. Dylai ond cael ei defnyddio os rhoddir esboniad manwl o'r risgiau a bod camau ychwanegol yn cael eu rhoi ar waith i gofnodi ac adolygu beth sy'n digwydd.

Dylai tîm gofal iechyd mewn clinig cur pen arbenigol benderfynu pa gleifion y dylid cynnig y driniaeth hon iddynt.

Mae angen cynnal rhagor o ymchwil ar y driniaeth hon ac efallai y bydd NICE yn ailystyried y driniaeth os caiff rhagor o dystiolaeth ei chyhoeddi.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Yn arbennig, dylai egluro'r ansicrwydd ynghylch pa mor debygol ydyw o wella eich symptomau. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dim ond ar ôl cael y drafodaeth hon y dylid gofyn i chi a hoffech gael y driniaeth hon. Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol ofyn i chi a ellir casglu manylion am eich triniaeth.

Nododd NICE y nifer fawr o sylwadau cefnogol gan gleifion a dderbyniwyd. Nododd hefyd y gall y driniaeth fod yn ddefnyddiol iawn i gleifion nad ydynt am gymryd meddyginiaeth neu na allant ei oddef.

Y cyflwr

Pen tost difrifol yw meigrin, sy'n aml yn gysylltiedig â themlo'n sâl a sensitifrydd i olau a sŵn. Mae rhai cleifion yn cael rhyw fath o rybudd ohono (sef 'awra'), a all gynnwys aflonyddwch ar y golwg, dryswch neu drafferth yn siarad, fel arfer cyn i'r pen tost ddechrau.

Y driniaeth arferol yw cyffuriau yn cynnwys triptanau, poenladdwyr a chyffuriau gwrth-salwch. Y mathau o gyffuriau a all helpu i atal neu leihau amllder y pyliau yw beta-atalyddion, cyffuriau gwrth-iselder tricyclic a rhai cyffuriau a ddefnyddir ar gyfer trin epilepsi.

Weithiau gellir rhoi cynnig ar driniaethau eraill, yn cynnwys mathau gwahanol o driniaeth ysgogi nerf os nad yw meigrin unigolyn yn ymateb i driniaeth â chyffuriau.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [ysgogiad trydanol drwy'r croen o'r nerf uwchgreuol](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) a gwybodaeth NICE i'r cyhoedd am [ben tost mewn unigolion dros 12 oed](#) fod yn fan da i gael mwy o wybodaeth.

Y driniaeth

Mae ysgogiad trydanol drwy'r croen o'r nerf uwchgreuol yn defnyddio cerrynt trydanol o ddyfais fach sy'n cael ei gweithio gan fatri sy'n ysgogi'r nerfau yn y talcen. Y claf sy'n gweithredu'r ddyfais sy'n anelu at leddfu'r boen a lleihau nifer a difrifoldeb y meigrinau.

Band pen yw'r ddyfais sydd â botwm wedi'i gysylltu â phatsh electrod, sy'n glynu wrth y talcen uwchben yr aelïau. Pan gaiff y ddyfais ei throï ymlaen, bydd curiadau trydanol bach yn ysgogi'r nerfau o dan y croen. Caiff y ddyfais ei defnyddio am tua 20 munud bob dydd a gall y claf gynyddu dwysedd y curiadau trydanol. Gellir ei ddefnyddio i drin pyliau pan fyddant yn digwydd, a rhwng pyliau er mwyn ceisio lleihau nifer neu ddifrifoldeb y pyliau.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynwyd nad oedd digon o dystiolaeth ynglŷn â pha mor dda y mae'r driniaeth yn gweithio. Roedd y tair astudiaeth ac un adroddiad digwyddiad niweidiol a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 2,405 o gleifion. Ond dim ond dwy astudiaeth, yn cynnwys 87 o gleifion, oedd wedi edrych ar ba mor dda y mae'r driniaeth yn gweithio.

Yn gyffredinol, dangosodd y ddwy astudiaeth y manteision canlynol ar ôl tri mis o driniaeth gyda'r ddyfais:

- llai o ddyddiau gyda meigryn
- llai o feigrynu bob mis
- llai o ddyddiau bob mis gydag unrhyw gur pen
- pen tost llai sylweddol
- angen llai o gyffuriau meigryn bob mis
- roedd y rhan fwyaf o gleifion yn fodlon iawn neu'n gymharol fodlon.

Dangosodd yr astudiaethau nad oedd y risgiau yn ddifrifol a gwelwyd hwy mewn nifer fach o gleifion. Roeddent yn cynnwys:

- 'mân ddigwyddiadau y gellir eu gwrthdroi' (ni roddwyd unrhyw fanylion pellach) mewn 4% o gleifion
- poen lleol neu anoddefgarwch i binnau bach a achosir gan y ddyfais mewn 2% o gleifion
- problemau croen mewn llai nag 1% o gleifion, gan gynnwys alergedd croen lleol dros dro, llid y croen ar y talcen a theimlad o gleisiau ar y talcen
- gwendid yn y cyhyrau a phendro mewn 1 claf, a ddiflannodd o fewn dwy awr i ddiffodd y ddyfais.

Dywedwyd wrth NICE am risgiau posibl eraill hefyd: sensitifrwydd annormal i boen, awydd cysgu ac anesmwythder lleol.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?

- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1920-8